

TEGEARRE *sûn fielle*

GEZONDHEIDSBELEID 2022 – 2026 ACHTKARPELEN & TYTSJERKSTERADIEL

Gezondheid is van groot maatschappelijk belang. Er is landelijk sprake van toenemende ongelijkheid. Ook blijkt er vaker sprake te zijn van stapeling van gezondheidsproblematiek, internationaal is hierover veel kennis. Met een goede aanpak, zowel landelijk als lokaal, komen we tot een minder grote ziektelast, tot de grootste gezondheidswinst voor kwetsbare groepen en kostenbeheersing in de zorguitgaven. De corona-crisis heeft nadelige gevolgen voor de gezondheid voor met name lager opgeleide mensen. Dit betekent dat de maatschappelijke opgaven voor volksgezondheid nog urgenter zijn.

Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel willen gemeenten zijn waar inwoners, organisaties en gemeenten gezamenlijk bouwen aan een uitdagende gezonde sociale en fysieke leefomgeving waarin inwoners 'zich gezond voelen', zowel lichamelijk als geestelijk. Dit doen wij vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. Het gaat hierbij niet om wat iemand niet kan, maar juist om wat iemand wel kan.

Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel gaan voor 'tegearre sûn fielle' en streven naar meer gezond gedrag. Speciale aandacht is er voor inwoners met een laag sociaal-economische positie, omdat het risico op ongezond gedrag in deze groep groter is.

Als gemeenten dragen we samen met inwoners en organisaties bij aan een gezonde omgeving van onze inwoners. Daarbij richten we ons op factoren die de gezondheid beïnvloeden en gezondheidsverschillen verkleinen en bieden we ruimte aan preventie en nieuwe ideeën.

1. Meer goed ervaren gezondheid
2. Minder overgewicht
3. Minder problematisch alcoholgebruik
4. Minder rokers

SAMENGEVAT

- We richten ons op een gezonde leefstijl. Gezond gewicht en minder middelengebruik blijven onze hoofdthema's. Extra is dat we achterliggende factoren van ongezond gedrag aanpakken.
- Er is een verbreding van doelgroepen. De nadruk lag op jeugd, nu richten we ons ook op ouderen en op inwoners met een beperkt budget.
- Naast de doelgroepen stellen we ook een gezonde leefomgeving centraal en wegen we gezondheid standaard mee in de afwegingen bij ruimtelijke plannen.
- We willen bereiken dat onze inwoners zich gezonder voelen. We willen meer goed ervaren gezondheid en meer gezond gedrag.
- Het gesprek met inwoners over gezondheid is gestart en we gaan hiermee door.
- En tot slot kiezen we als gemeenten een duidelijke rol in het gezondheidsbeleid om te stimuleren en te faciliteren.

4 speerpunten

GEZONDE LEEFOMGEVING - GEZOND OPGROEIEN - GEZOND MET BEPERKT BUDGET - GEZOND OUDER WORDEN

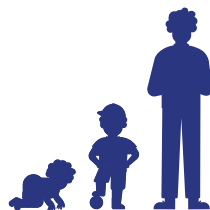

GEZONDE LEEFOMGEVING

Een gezond ingerichte fysieke leefomgeving is nodig, omdat dit een positieve bijdrage levert aan de volksgezondheid.

te nemen stappen

- Gezondheid een vast onderdeel laten zijn van de belangenafweging van ruimtelijk beleid en in uitvoeringsplannen van de omgevingsvisie.
- In omgevingsplannen aandacht besteden aan het creëren van een beweegvriendelijke omgeving.
- Betrekken van inwoners bij de inrichting.
- Bij beleidsontwikkeling verbinding leggen tussen het fysieke en het sociale beleidsdomein.
- Gezondheidsbevordering in de leefomgeving met voorrang toepassen in wijken met gezondheidsachterstanden.

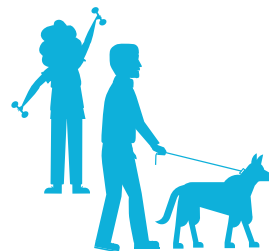
GEZOND OPGROEIEN

Een goed netwerk is essentieel op de sleutelmomenten van – 9 maanden tot en met 27 jaar²¹, zodat kinderen en jongeren en hun ouders/verzorgers ondersteund kunnen worden als het nodig is en problemen in de toekomst kunnen worden voorkomen of beperkt.

GEZOND MET BEPERKT BUDGET

Het is nodig financiële problemen, achterliggende factoren en de bijbehorende stress aan te pakken, omdat dit ervoor zorgt dat je meer open staat voor gezond gedrag.

GEZOND OUDER WORDEN

Ouderen moeten, ondanks eventuele beperkingen, zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven leven en participeren, omdat men zich dan gezonder blijft voelen.

te nemen stappen

Vanuit een **lokale coalitie** van samenwerkingspartners:

- Verspreiden van het gedachtegoed van positieve gezondheid, als mogelijke ingang in het gesprek met inwoners; waar men aan wil werken, zoals schulden, wonen, werk, zingeving.
- Spreken met inwoners en per doelgroep (kinderen en jongeren/ inwoners met financiële problemen/ ouderen) afspraken met samenwerkingspartners maken over werken vanuit een integrale aanpak, met aandacht voor achterliggende factoren van ongezond gedrag.
- Realiseren van voldoende en een kwalitatief goed aanbod van interventies op het gebied van: sport- en bewegen, gezonde voeding, participatie, gezondheidsvaardigheden, geletterdheid, omgaan met geld, ontmoeting, beperking van middelengebruik en motivering mentale weerbaarheid en veerkracht.
- Borgen van projectresultaten en vervolg geven aan succesvolle initiatieven.
- Nieuwe ideeën uitwerken als aanvulling op het bestaande en deze in uitvoeringsplannen opnemen.
- Verbinden tussen de vier speerpunten.